No. 26. ANUL V. 31 Martie 1902.

N° 2

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Apare în fie-care Duminică

Abo nentul în țară pe an Lei 5 | Abonamentul în străin. pe an Lei 8
» » » 6 luni » 3 | Un numěr. . . . . 15 bani
Pe u anunciuri 1 leŭ linia. Mica publicitate 5 banĭ cuvîntul
Manuscriptele nepublicate se ard.

Comitetul de redacție:

Ión Kalinderu

P. Garboviceanu — *Colonel P. V. Năsturel*
G. Coșbuc — *G. Adamescu*
I. Otescu — *V. S. Moga*
P. Dulfu — *N. Nicolaescu*
Gr. Teodossiu

Const. C. Popovicĭ-Tașcă.

Redacția și Administrația Str. Mântulésa No. 9, Bucurescĭ.

Din nou şi cu insistenţă rugăm pe abonaţiĭ noştri, să achite abonamentul când li se presintă chitanţele saŭ sunt avisaţĭ. Noĭ credem că e o uşurinţă pentru d-niĭ abonaţĭ, de a li se cere plata chiar la domiciliŭ, scutindu-ĭ ast-fel de multe neajunsurĭ. Şi cum dejà s'a împlinit jumătate din anul al V-lea, vom fi nevoiţĭ a suspendà trimiterea revisteĭ, tuturor celor ce vor neglijà a'şĭ achità abonamentul saŭ vor amânà plata, acolo unde s'aŭ trimis dejà chitanţele. Costul de 5 leĭ este atât de mic, încât nu póte fi nimĕruĭ greŭ a'l plăti.

Administraţia.

Scut și armă

Domnul sfînt să ne iubéscă,
Și-al sĕŭ Duh ocrotitor
Plin de pace să plutéscă
Peste Ţara Românéscă
Și-al Românilor popor!

Noĭ prin vremĭ ce ne 'ncercară
Altă **armă** *n'am avut*
Numaĭ dragostea de ţară
Ce strămoșiĭ ne-o lăsară,
Și pe Sfîntul Domn de **scut**.

Dar ne-a fost destul atâta!
Fruntea sus, voĭ fraţĭ aĭ meĭ!
Ast-fel Cerul hotărât'a
Să se 'nalţe amărâta
Ţară, prin puterea eĭ!

Maĭ făţiș, maĭ fără veste
Ne-aţĭ lovit, dușmanĭ de voĭ!
Dar ce-a fost, a fost poveste!
Dragostea de ţară este
Și maĭ tare-acum în noĭ.

Și de cine ne-o fi témă?
Mult a fost, să vĕ răbdăm,
Nebăgaţĭ de voĭ în sémă —
Astădĭ știţĭ voĭ cum ne chémă,
Dacă nu, să vĕ 'nvĕţăm!

Numaĭ Domnul ne iubéscă
Și-al sĕŭ Duh ocrotitor
Plin de pace să plutéscă
Peste Ţara românéscă
Și-al Românilor popor!

G. Coșbuc.

Meseriile și întovărășirile te fac bogat, sătene.

— Bună diminéța, domnule Invĕțător.
— Fórte mulțumesc, Moș Vasile, dar încotro?
— Pànă la târg să-mĭ iaŭ un fier de plug și câte ce-và pentru casă, și fiind adĭ Duminecă, m'am abătut pe la d-vóstră să vĕ ieaŭ în căruță, dacă cum-và aĭ trebuință să mergĭ.
— Tare bine aĭ făcut Moșule, căcĭ tocmaĭ nu sciam, care din ceĭ cu căruță cu caĭ se vor fi ducênd adĭ la târg. Fiĭ bun și maĭ îngădue puțin până mi-oĭ lua ce-và din casă.
In sfîrșit iată-s gata Moșule, dă biciŭ cailor și haĭ, cu Dómne ajută.
Dar ce ducĭ în saciĭ aceștia?
— Ia vre-o câte-và banițe de grâŭ, că să maĭ prind o parà douĕ, că la de al de noĭ, maĭ ales în timpurile de față, nu prea se încurcă baniĭ până nu-ĭ vinde din pâine orĭ vre'o vită, dacă aĭ. Mări, anul acesta, mulțumesc luĭ Dumnedeŭ, tot am maĭ avut de bine de rĕŭ pe ce închipuì un ban doĭ, dar maĭ aniĭ trecuțĭ, când cu lipsa aceea, te uitaĭ în sus, nu alt-cevà, că nu aveaĭ aprópe nimic pe ce să ieĭ un ban. Ce să facem?!
Să vede că așà ne e scris nouĕ ăstora de la córnele pluguluĭ! Mĕ uit, că un tâmplar, orĭ fierar saŭ croitor, în sfîrșit un meseriaș orĭ-care, tot maĭ capătă din când în când un ban doĭ; pe când unul de al-de mine, trebue numaĭ decât să vînd ce-và și dacă n'am ce vinde, să alerg să ieaŭ pe muncă, orĭ să vînd de cu iarnă, pâinea pe care voiŭ scóte-o vara de pe câmp.
— Aĭ dreptate, Moșule, dar nu te-aĭ întrebat nicĭ odată, că ce ar face de hrană aceștĭ meseriașĭ dacă n'ar avé cât maĭ des banĭ în pungă și maĭ mult încă, ce ar face eĭ cu banĭ cu tot, dacă n'ar fi plugariĭ, carĭ să le înlesnéscă tótă hrana?
De îndată ce te veĭ întreba de lucrul acesta, aĭ să te mândrescĭ că eștĭ plugar. Tóte treburile cinstite se ajută una pe alta, dar maĭ ales plugăria le susține pe tóte cele-lalte, carĭ la rîndul lor lucréză la buna stare a aceștia.
Așà, bunióră, d-ta aĭ grâŭ și vite; dar n'aĭ fier de plug; altul n'are nimic din cele ce aĭ d-ta; dar scie ferăria, și pe când d-ta îĭ pregătescì hrana, el îțĭ pregătesce fier de plug. Un altul dulgher, un altul olar ș. m. d.
Asemenea sunt ținuturĭ unde locuitoriĭ n'aŭ pămînt de plugărie; dar lucréză diferite meseriĭ și pe când de la noĭ li se trimet grâne și vite, eĭ ne trimet diferite lucrurĭ, ca: mașine, instrumente și altele.
Fie-care din toțĭ aceștia ține să vîndă cât maĭ cu preț marfa ce pregătesce; dar ce se întâmplă?
Sunt maĭ mulțĭ carĭ pot să facă aceleașĭ lucrurĭ și toțĭ caută să le vîndă bine. Iată dar concurența.
Ca să pótă desface ceea-ce are de vîndut, fie-care caută pe de o parte să micșoreze prețul, iar pe de alta să îmbunătățéscă felul luĭ de lucru, cu mașine și instrumente maĭ bune, ca în timp maĭ scurt și cu o maĭ mare economie de material și de muncă, să facă lucrurĭ maĭ trainice și maĭ bune. Așà s'a întâmplat cu plugurile de fier. La început eraŭ scumpe și nu așà de bune; fapt pentru care și cumpĕrătoriĭ eraŭ cam puținĭ; cu timpul

însă, ivindu-se maĭ mulţĭ fabricanţĭ, plugurile aŭ devenit tot maĭ bune și maĭ eftine şi pe aceeașĭ măsură şi numĕrul sătenilor carĭ aŭ plugurĭ de fier cresce mereŭ.

Acésta e pricina, că din ḑi în ḑi să putem aveà cele ce ne trebue tot maĭ cu înlesnire și maĭ bune. Acest fel de concurenţă face ca meseriile încurajate de mușteriĭ, să stee bine de tot și cu ele dimpreună și plugăria, întru cât săténul îşĭ póte căpătà pe un preţ maì eftin ceea-ce-ĭ trebue și în acelaș timp fiind banĭ, vinde pe un preţ maĭ bun ródele munceĭ sale.

Ce se întâmplă însă ? Adesea pe lângă concurenţa acésta binefăcĕtóre, se ivesce și alta, care caută numaĭ să înșele pe cumpĕrătorĭ. Acésta este otrava întreguluĭ negoţ din timpul de faţă, atât pentru mușteriĭ cât și pentru meseriașĭ. Faţă cu tóte acestea, săténul îşĭ vinde ródele munciĭ luĭ eftin și plătesce scump de tot ceea-ce cumpĕră și el, maĭ ales că multe din acelea fiind rĕŭ și de mântuélă alcătuite, nu ţin maĭ de loc, așà că bietul om se vede nevoit ca orĭ să-l cumpere încă odată, saŭ să se lase păgubaș de acel lucru.

De la o vreme încóce acéstă înșelătorie e aprópe în tótă puterea la noĭ. Pentru a scăpà însă de veninul eĭ, mijlócele sunt în puterea sătenilor.

Cel întâiŭ e *să caute fie-care gospodar să se foloséscă de ceea ce-ĭ stă la îndemână ca să aibă maĭ multe isvóre de îndestulare şi de câştig; şi să pótă vinde cât maĭ multe felurĭ de lucrurĭ şi în acelaş timp să aibă nevoie de fórte puţine ca să le cumpere.*

Cam rar se întâmplă ca un gospodar plugar, să nu aibă la îndemână şi alte isvóre de câștig, cu care să se îndeletnicéscă, când maĭ isprăvesce cu munca câmpuluĭ. Aşà bunióră să lucreze vre-o meserie, pentru care are materialul necesar, maĭ întâiŭ pentru trebuinţele gospodărieĭ luĭ și pe urmă și de vînḑare. Atuncĭ mulţĭ dintre săteniĭ noștri, nu s'ar maĭ plânge că n'aŭ pe ce câștiga un ban doĭ, de cât numaĭ pe grâne și vite saŭ pe muncă.

Nu maĭ departe, acum vre-o douĕ sĕptămînĭ m'am întâlnit cu un om dintr'un sat de departe și-mĭ spunea că la eĭ tómna și maĭ ales iarna, ómeniĭ fac rogojinĭ şi măturĭ şi că numaĭ prin aceste mijlóce aŭ scăpat cu bine de lipsa de acum vre-o doĭ anĭ.

Cât de puţin, dar tot iese şi din altă parte. Aşà la noĭ în sat *câtă răchită şi lemne nu se strică de géba şi câtă cânepă nu s'ar puté semĕnà şi lucrà şi cu acestea câte parale n'ar venì saŭ chiar ar rĕmâné în punga sătenilor?!*

Ferice de plugarul, care se îndeletnicesce şi cu vre-o meserie! Casa luĭ e stup de bogăţie și traiul bun.

D-ta, Moșule, ḑicĭ că aĭ lucrà bucuros; dar n'aĭ avut în tinereţile d-tale de la cine să înveţĭ și că ceea-ce spun eŭ, vor face copiiĭ pe care-ĭ învĕţăm la școlă, căcĭ aĭ vĕḑut că pe lângă carte îĭ învĕțăm să maĭ și lucreze ce-và. Dreptate aĭ și tocmaĭ acésta o nădăjduim și noĭ când îĭ punem la așà ce-và; dar veḑĭ d-ta, că ar fi prea puţin, dacă am căutà să-ĭ învĕţăm numaĭ să înpletéscă pae orĭ nuele, ca să rĕmâie numaĭ la atâta, și peste putinţă ar fi să-ĭ învĕţăm tóte meseriile, de care se folosesce omul în viéţă. Ar trebui ca noĭ învĕţătoriĭ să fim maeștriĭ lor de pe lume și cine scie anume de ce meserie are să se apuce acel copil în viéţă. Noĭ căutăm să facem ceea-ce se póte și trebue făcut, adecă pu-

nênd pe copiĭ să lucreze cu instrumente și mijlóce fórte puţine, nisce obiecte de paie și maĭ ales de carton și lemn, anume alese și trebuinciόse în acelaș timp în casa părinților lor, îĭ facem să pricépă multe din cele ce învață la carte, să prindă gust de muncă, de ordine, economie și să devină încetul cu încetul nisce ómenĭ îndămânatecĭ și cu destulă încredere în puterile lor, gata să se foloséscă de tóte împrejurările vieții. Să se deprindă încă de micĭ să preţuéscă de opotrivă atât viéța de meseriaș cât și cea de cărturar. Cu alte cuvinte, maĭ le deschidem porțile tuturor drumurilor bune ale vieții, făcêndu-ĭ să apuce cât maĭ mulțĭ pe cel al plugarilor și ajungênd ómenĭ marĭ să preţuéscă acest fel de traiŭ, ca darul ceresc cel maĭ bine-cuvîntat.

Pe fete de asemenea în școlele unde sunt învĕțătóre, aŭ început să le înveţe multe din ele, o mulțime de lucrurĭ bune și de folos uneĭ gespodine. Așà maĭ deunăḑi trecênd pe drum, în jos, ascultam cum baba Sanda, povestea la pârléz, Ilincăĭ luĭ Gavril, că în satul unde-ĭ măritată fiică-sa a venit o fată mare învĕțătóre, una Marióra și nu sciŭ cum i-a maĭ ḑis. Spuneà că e fată de târg, dar așà de bine ce scie sĕ lucreze ţeseturĭ, cusăturĭ și împletiturĭ ţărănescĭ, că nicĭ prin minte nu-țĭ trece că-ĭ târgovață, ci credĭ că-ĭ fata celuĭ întâiŭ gospodar din sat. Spuneà că învață chiar și pe fetele carĭ aŭ isprăvit școla, cum să țésă cu alesurĭ, să croiască cămășĭ, să cósă cu florĭ, cum să gătéscă bucate și chiar lécurĭ pentru multe bóle și nu-ĭ mândră de loc cu sătencile, așà că tóte o iubesc ca pe o soră.

Mĕ gândeam numaĭ. Ferice de satul acela că are prilejul să ajungă locașul celor maĭ bune gospodine.

Un alt mijloc, pentru bunul traiŭ al săténuluĭ, ar fi pe lângă cele spuse și următorul:

D-ta, Moșule, te plângeaĭ de lipsa de parale și că dacă nevoia te silesce, trebue să vindĭ ce-và și de n'aĭ, trebue să ieĭ pe muncă.

Asemenea precum vedĭ, avênd nevoie de un lucru óre-care îl cumperĭ după ce a trecut printr'o sută de mâĭnĭ până să ajungă la d-ta și tóte aŭ căutat să câștige, mărindu-ĭ mereŭ prețul pe care la urma urmelor îl plătescĭ d-ta. Ia socotesce te rog, dacă îl maĭ plătescĭ atât cât face? Și unde maĭ puĭ încă că în loc să ieĭ un lucru bun, te alegĭ cu cine scie ce lepădătură. Dar de nevoie n'aĭ ce face, trebue să-l ieĭ de la cel care ți-l înlesnesce maĭ de aprópe, căcĭ singur nu poțĭ și n'aĭ cum să-l aducĭ de a dreptul de unde-l aduce și cel care te speculéză.

Asemenea aĭ de vîndut nisce grâŭ orĭ păpușoiŭ, vre-o chilă două și tocmaĭ prin faptul că aĭ puţin, nu-l poțĭ vinde de-a dreptul acolo unde se adună, ci-l daĭ unuĭ samsar, care după ce adună de la maĭ mulțĭ de al de d-ta, îl vinde și el altuia căutând fie-care să câștige, pe când d-ta te alegĭ că vindĭ ce aĭ de vîndut *eftin* și cumperĭ ce-țĭ trebue, *scump*.

Mijlocul de scăpare îțĭ spun și aicĭ că tot în mâna sătenilor stă.

Mĕ rog, unuia ca d-ta cu tótă nevoia, tot i se întâmplă din când în când să-ĭ rĕmâie un ban doĭ de prisos în casă. Dar banul sciĭ cum e banul, cu cât e maĭ mic, cu atâta fuge maĭ repede din pungă. Dacă săteniĭ noștri s'ar întovărășì, să formeze o casă de economie în sat, unde fie-care să pue prisosul de parale ce ar avé, și încetul cu încetul să ajungă fie-care să aibă o sumă bunișóră, cât bine nu le-ar prinde afacerea acésta?! Ar

avé de unde împrumutà la nevoie pentru o dobândă mică, și cu acésta și-ar prinde la vreme și cu ușurință nevoile și la urmă s'ar alege și c'un folos la baniĭ depuşĭ.

Ce e maĭ mult încă?

Tovărășiile acestea de economie ar puté să cumpere o dată de-a dreptul de unde se desface marfa de care aŭ nevoie săteniĭ întovărășițĭ c'a apoĭ fie-care din eĭ să capete lucrul de care are nevoie, bun și eftin. Fiind vorba de o sumă de banĭ maĭ mare, ușor se póte face lucrul acesta și iată că are și săténul pe lângă înlesnirea de banĭ la nevoie și lucrurile de care are trebuință, bune şi pe un preţ eftin. Pe de altă parte, tot prin aceste tovĕrășiĭ s'ar puté aduna din sat grâne, legume, póme uscate și câte altele și fiind vorba de cantitate maĭ mare, ușor le-ar puté săteniĭ noştri să le vîndă de-a dreptul negustoruluĭ aceluia pentru care adună samsariĭ și care maĭ bucuros ar cumpĕrà de-a dreptul și el de la sătenĭ, întru cât aceștia îĭ daŭ lucrurĭ próspete și bune. Unde maĭ puĭ că fie-care ar luà un preţ maĭ bun pe ceee-ce vinde și ar scăpà de o dróie de lipitorĭ, carĭ se țin numaĭ să-l speculeze și să-ĭ iea tot ce ar puté câștiga pe munca luĭ.

Asemenea, întovărășirile acestea ar puté să cumpere morisce, ciururĭ şi alte mașinĭ și instrumente pentru plugărie, pe carĭ apoĭ să le închirieze orĭ să le vîndă cu prețul cel maĭ lesnicios. Diferite felurĭ de semințe de grâne și de ierburĭ, ar putè să cumpere și pe urmă să le desfacă sătenilor pe prețul cât costă. Tot așà, maĭ târḑiŭ și cu soiurĭ bune de vite șĭ câte alte înlesnirĭ de felul acesta s'ar puté aduce sătenilor asemenea întovărășirĭ.

Nu te-aĭ întâlnit cu ómenĭ de prin satele unde s'aŭ început ast-fel de întovărășirĭ ca să veḑĭ cât sunt de mulţumițĭ de acéstă afacere. Totul atârnă, numaĭ că săteniĭ noștri să aibă încredere uniĭ în alţiĭ și fie-care să lucreze cinstit. Nimenĭ n'ar trebuì să se iea după sfaturile celor carĭ vĕḑênd peirea lor în înfiinţarea acestor tovărășiĭ, îndémnă pe sătenĭ să nu facă asemenea afacerĭ. Dacă fie-care plugar ar sta să observe cum merg lucrurile și cum ceĭ carĭ ne conduc se îngrijesc maĭ mult de cât orĭ când de nevoile săténuluĭ, făcêndu-ĭ școle bune și sănătóse, înlesnind copiilor nevoiașĭ hrană, cărţĭ și chiar haine, stăruind ca să fie pe la țară cărțĭ bune pe carĭ să le cetéscă ceĭ carĭ sciŭ carte, îndemnând pe toțĭ ca să se unéscă uniĭ cu alțiĭ ca să pótă să se ajute maĭ bine și să tragă maĭ mare folos din munca lor, ar cunósce numaĭ de cât că ceĭ care-ĭ arată, că tóte acestea sunt rele, sunt niște lupĭ îmbrăcaţĭ în pieĭ de óie.

Fie-care îndată ce-ĭ simte să-ĭ alunge de lângă el, și cu încredere să pășéscă înainte, căcĭ mântuirea nóstră, în primul loc, de la noĭ înșine atârnă.

N. I. Moga.
Mircescĭ-Vasluĭ.

Petele de văpsélă de pe gémurĭ se curăţă uşor cu un petec de flanel muiat într'o soluţiune fierbinte de sodă.

CĂTRE ROMÂNI (1).

ă nu se crédă că se bea puţin în ţara nóstră! Din contră, se bea *mult*, dacă nu *prea mult*; din ce în ce obiceiul de a bea cu orĭ-ce preţ şi la orĭ-ce ocasiune se întinde într'un mod îngrozitor! Nu se bea numaĭ atuncĭ când cere setea, ci orĭ-când: cu o furie nespusă, cu o întrecere neînchipuită, lovesc în viéţa lor, se omor singurĭ cu voinţă şi sciinţă, prin otrava bĕuturiĭ.

Românul iubesce cu dinadinsul bĕutura, credênd'o minunată şi la sănătate, şi la voie bună, şi la noroc şi la orĭ-ce. Tóte mişcările, până la cele maĭ micĭ şi neînsemnate fapte ḑilnice ale vieţiĭ nóstre, sunt stropite din abundenţă cu «sângele Domnuluĭ» şi cu fel de fel de alte bĕuturĭ spirtóse!

Şi de ce óre bea omul, saŭ maĭ bine ḑis: de ce bem? Omuĭ bea pentru că a maĭ bĕut, pentru că se bea în jurul sĕŭ, bea pentru că a învĕţat să bea, după cum a învĕţat să scrie şi să cetéscă. Pentru negoţul bĕuturiĭ nu sunt anĭ de lipsă: se bea, şi se bea mult şi continuŭ, atât în aniĭ bunĭ, cât şi în ceĭ rĕĭ, atât la sate, cât şi la oraşe; locul unde se bea, de obiceiŭ, e cârciuma, berăria, cafenéua, birtul, restaurantul, clubul, otelul şi la rîndul lor, fie-care casă!

Aci vin: tinerĭ şi bătrânĭ, băeţĭ şi fete, femeĭ şi bărbaţĭ, moşĭ şi babe, săracĭ şi bogaţĭ, învĕţaţĭ şi proştĭ, sănătoşĭ şi bolnavĭ carĭ, nemulţumiţĭ numaĭ cu apa dată de Dumneḑeŭ, caută altă bĕutură, pe cea despre care diavolul, ca să-ĭ încurce în mrejele sale, le spune că are puterea de a-ĭ face să uĭte durerile şi chinul, orĭ să simţă veselia şi bucuria; cu timpul, fórte mulţĭ din aceştia, diminéţa când se scólă, întâiŭ la bĕutură le sbóră gândul; în decursul ḑileĭ, tot bĕutură viséză; séra târziŭ, nóptea, tot de bĕutură doresc; înainte de masă, în timpul mesiĭ şi după masă, ḑiua ca şi nóptea, cu un cuvînt în tot-deauna, beaŭ şi nu beaŭ puţin!!

A ajuns aprópe regulă generală ca, la tóte ocasiunile să se bea; aşà: dacă se cumpĕră saŭ se vinde cevà, se bea vestitul adălmaş care, de multe orĭ ajunge, orĭ întrece costul; unul bea de supĕrare ca să-şĭ maĭ uĭte de necazurĭ; altul bea de bucurie: ba că şi-a plătit birul şi a scăpat de grijĭ, ba că i-a născut nevasta băiat, ba că i se bate ochiul drept, ba că îl mănâncă palma stângă, ba că a visat un vis la care spune, în «Cartea de visurĭ» isbândă, ba..., dar câte bucu-

(1) Veḑĭ No. 25.

riĭ nu sunt saŭ nu se închipuesc că sunt? Când se întâlnesc douĭ prietenĭ, se cinstesc, adecă beaŭ; dacă se nasce cine-và, părinţiĭ, rudele cu prieteniĭ, beaŭ de bucurie; dacă móre unul, se bea de supĕrare şi mângăiere; dacă este botez, se bea de veselie; dacă este nuntă, cumetrie, se bea de noroc; dacă este ḑiua onomastică saŭ anul noŭ, se bea de sănătate. Se face o negustorie cât de mică? Se bea. Se învoiesce la proprietar saŭ arendaş, primesce arvună de unde-và saŭ pe cevà, se bagă unde-và la stăpân saŭ plécă de acolo? Se bea. Spune cine-và o vorbă de haz? Se cinstesce prin bĕutură. Este cine-và obosit, saŭ are mult de muncă, orĭ a isprăvit? Bea. Umblă prin frig saŭ stă la căldură? Bea. Îĭ este sete? Bea; nu apă însă, ci otravă. Face pomană saŭ praznic? Bea, căcĭ creştinul de aḑĭ crede că pomana fără rachiŭ nu se póte. Merge la bâlciŭ? Bea! Nu se face nicĭ o alegere, de la vătăşelul de primărie, pândarul, văcarul, porcarul, ciobanul, juratul comunal, consilierul, epitropul, primarul, etc., până la deputatul, senatorul, ministrul, etc., fără de bĕutură! Se numesce cine-và într'o slujbă? Se bea. Ia léfa? Bea. Il dă afară? Bea. Se maĭ bea: când cumperĭ o haĭnă nouĕ, la Crăciun, Paştĭ, lăsatul seculuĭ, dulce, post, Dumineca, sĕrbătorile micĭ şi marĭ, când te îmbolnăvescĭ, când te vindecĭ, când plecĭ la drum, când viĭ acasă, când te certĭ, când te împacĭ, când înjurĭ, când te înjură, când baţĭ când eştĭ bătut, când îţĭ nasce căţelul, purcelul, vaca, pisica óia, calul, măgarul, etc.

Se duce să-şĭ vaḑă cine-và prietenul saŭ ruda acasă? Se bea şi aicĭ. Se duce la altul şi la altul? De asemenea se bea!! Totul în fine este un pretext pentru a-şĭ satisface blestemata pasiune: şi acasă, ca şi la cârciumă, şi afară ca şi înăuntru, în ḑi de sĕrbătóre ca şi de lucrătóre, se bea şi iar se bea. Şi ce se bea? Otravă care, sub numele de basamac, rachiŭ, vin, ţuică, bere, rom, coniac, şampanie, saŭ câte alte numirĭ, otrăvesce treptat, treptat, pe acel ce o iea, pe aceĭ ce rĕmân după el şi pe toţĭ ceĭ cu carĭ are de a face.

Din causa deselor înghiţiturĭ de bĕutură: pahare, după păhăruţe şi păhăruţ; ţuĭcă, după ţuĭculiţe şi ţuĭculiţă, etc., ce se ieaŭ ḑilnic, dacă nu de maĭ multe orĭ pe ḑi! din causa cinsteĭ de aḑĭ, a celeĭ de ierĭ, de alaltăerĭ, de mâine, de poĭmâĭne şi de maĭ tot-deauna; din causă că o céşcă chiamă pe alta şi alta; de la o céşcă se ajunge la 2, 3, 4 pe ḑi, apoĭ la cinzécă: aḑĭ una, mâĭne alta, până când te pomenescĭ că daĭ cu litra, jumĕtatea, orĭ ocaua pe gât; din causă că de la uz devine abusul care ne tâmpesce, istovesce puterile de muncă, nimicesce simţul moral şi ne duce la sărăcie şi bóle; trupul se îmbolnăvesce, şi cu el şi sufletul cu mintea.

Continuându-se obiceiul, ajunge omul la mórtea trupéscă şi mórtea sufletéscă; maĭ mult încă: ajunge la mórtea acelora la care el ţine, chiar.

Omul beţiv nu móre, ci se omóră singur şi încetul cu încetul, chinuindu-se şi blestemându şĭ sórta, pe ceĭ carĭ l'aŭ făcut, pe ceĭ cu carĭ trăiesc şi pe ceĭ carĭ îĭ lasă pe urma luĭ! Nicĭ praful nu se alege de traiul luĭ, de casa luĭ, de neamul luĭ!

Afurisită le este, de sórtă, şi truda şi agonisélа! Nimic nu se prinde, ca putregaiul se dărîmă tot ce vede o clipă din ostenéla luĭ şi a lor luĭ!

* * *

S'a făcut socotéla şi s'a găsit că se bea la noĭ în ţară, pe fie-care an, între 400 — 700 milióne litri de vin, rachiŭ, drojdie, tescovină, ţuĭcă, spirt, bere, şampanie, etc., ceea-ce vine pe cap de om — socotit fiind şi copilul din faşă — de la 70 — 120 litri bĕutură; nicĭ apă nu se bea atât!!

Preţuită în banĭ, valórea bĕuturiĭ ce se tórnă pe gât, fără ca să aducă cel maĭ mic folos, ci din contra, cel maĭ cumplit rĕŭ, s'a găsit că pe fie-care an, se bea pentru o sumă de 800 milióne leĭ, adică aprópe de 3 orĭ maĭ mult decât venit are ţara românéscă în timp de un an, ceea-ce vine pe cap de om, cam 130 leĭ, iar dacă luăm numaĭ consumatoriĭ maĭ obicĭnuiţĭ ($2^1/_2$ milióne), ar veni cam 350 leĭ de fie-care an! Iată cât ne costă otrava ce de bună voie o vârîm în corpul nostru ca să ne aducă mórtea şi ruina nóstră şi a urmaşilor noştri!

Iată, unde şi cum se scurge multora arăturile, semĕnăturile, munca şi averea; paharele şi cinstirile cele dese ne-aŭ înstreinat câmpul, ne-aŭ răpit boiĭ, caiĭ, vacile, oile, porciĭ şi altele; iar averea părinţilor s'a dus pe gât!!

Trebue să ne îngrozéscă faptul că avem în ţară abiă vre-o 4 miĭ de şcolĭ primare şi cam tot atâtea bisericĭ, carĭ ne aduc lumina minţiĭ şi sufletuluĭ şi pentru carĭ cheltuim anual, numaĭ vre-o 8 milióne leĭ, pe când în acelaşĭ timp, avem 27 miĭ cârciumĭ în carĭ se vinde, pentru o sumă de 100 orĭ maĭ mare (800 milióne leĭ) otrava care aduce prăpădirea corpuluĭ, sufletuluĭ, minţiĭ şi averiĭ nóstre şi a lor noştri.

(Va urma). **Dem. Mândricel.**
Mereniĭ-de-jos (Vlaşca).

Avuţia luĭ Rotschild din Viena.

După bilanţul din anul acesta al luĭ Rothschild din Viena, averea luĭ e de 11 miliarde, 116 milióne 594.672 coróne, 12 banĭ! Dacă socotim, că averea acésta îĭ aduce numaĭ 4 la sută pe an — însă el dă cu dobîndă şi cu 10 la sută — are un venit anual de 440 milióne coróne, ḍilnic de 1 milion 200.000 cor., pe cias 50.000 cor., pe minut 833 cor., pe secundă 13 coróne!

„Participarea României la exposiția din Paris 1900 (1)“

III.

Am resumat — fórte pe scurt — în numerele trecute cele cuprinse în raportul d-luĭ D. C. Ollănescu. S'a vĕḑut acolo în ce chip ne-am înfăţişat la acel mare concurs internaţional şi cine póte citì chiar lucrarea, va vedé amănuntele pentru fie-care fel de activitate din care am avut cevà de expus.

Voiŭ căutà, în rîndurile ce urméză să arăt ce însemnătate are pentru noĭ participarea la o exposiţie universală şi ce învĕţăminte putem trage pentru viitor.

Prima exposiţie de acest fel la care se înfăţişă România fu cea din Paris 1867.

Care a fost motivul care a îndemnat pe guvern să facă acésta?

Iată ce rĕspuns găsim în actele comisiuniĭ care a organisat atuncĭ trebile acestea:

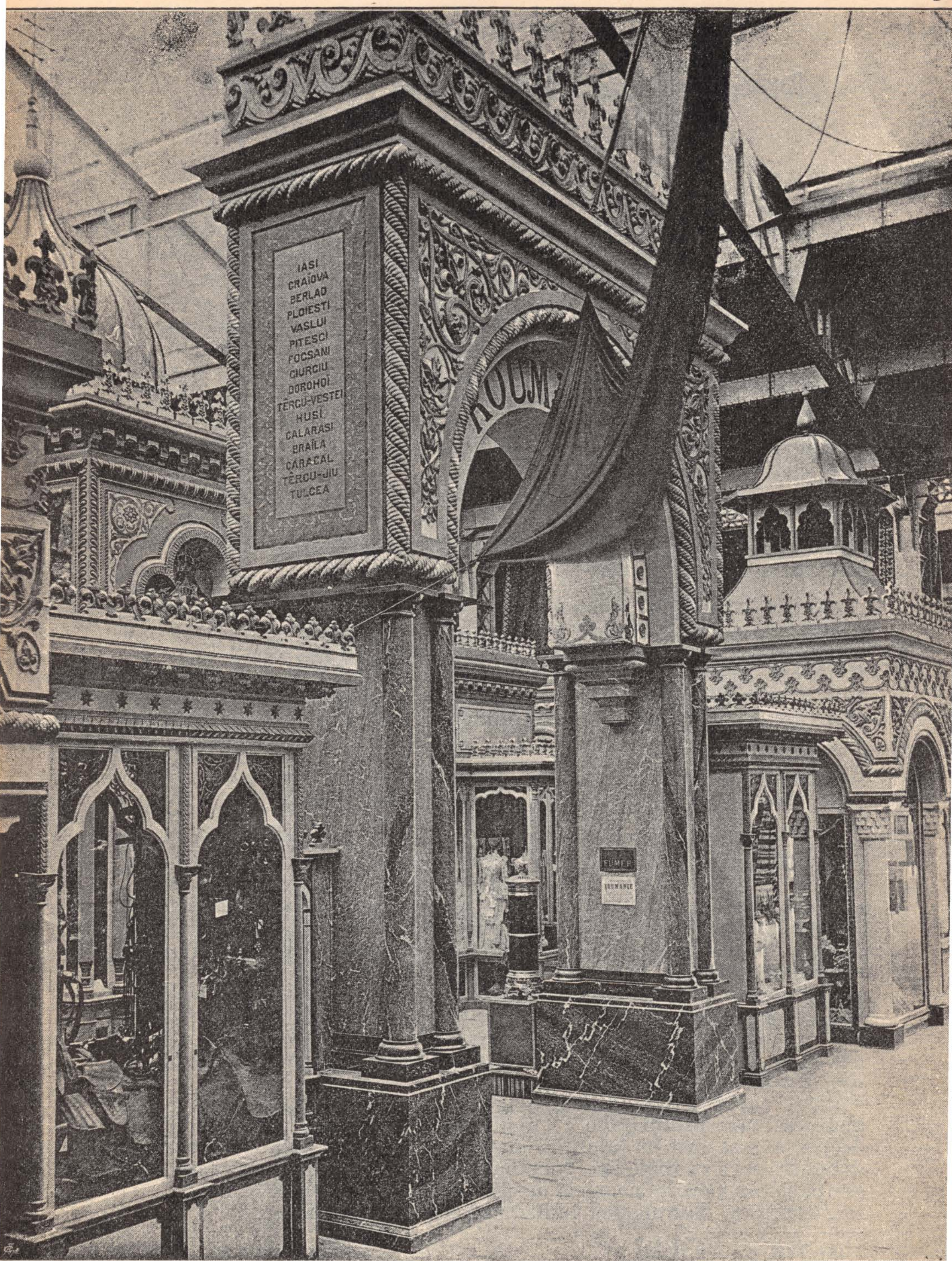
«Ţările Dunărene nu sînt până acum destul de cunoscute în Europa Occidentală și de acolo provine interesul secundar ce ele inspiră naţiunilor civilisate. O expoziţiune ca cea din 1867 va fi pentru România o ocasiune unică de a se manifestà Europeĭ sub adevĕratul eĭ caracter, maĭ ales dacă productele eĭ de tot felul vor fi prezentate la ochiĭ Europeĭ civilisate, cu inteligenţă și gust.»

Și la întrebarea ce în mod firesc se născeà: ce va folosì România din acestea? aflăm următórele consideraţiunĭ:

«Nu trepue să uĭtăm că pentru o ţară ca a nóstră, a căreĭ finţă politică abià de câţĭ-và anĭ a început a fi cunoscută de lumea civilisată, nu este puţin lucru ca, pentru întâia óră, numele sĕŭ, stégul și armele sale naţionale să fie expuse la vederea maĭ multor milióne de vizitatorĭ, purceșĭ din tóte unghiurile universuluĭ, și să fie așeḑate la un loc și de o potrivă cu ale ţărilor cele maĭ cunoscute și maĭ bine întemeiate ale lumiĭ. Nu este iar puţin lucru ca, pentru întâia óră, România să pótă arătà, prin miĭ de probe felurite, *atâtea bogăţiĭ naturale ale pămîntuluĭ sĕŭ, din care multe zac neatinse şi părăsite în sînul pămîntuluĭ, iar altele se cultivă cu multă greutate şi neîndemînare, maĭ cu sémă din lipsa de fondurĭ naţionale.*

«Câţĭ capitaliștĭ, câţĭ industriașĭ, câţĭ neguţătorĭ din Europa apusană, care astăḑĭ póte că nicĭ viséză că, pe malurile Dunăriĭ de jos, eĭ pot găsi cu înlesnire materiĭ preţióse de exploatat, vor dobândì în Exposiţiunea română de la Paris asemenea cunoștinţă și vor venì în urmă să ne aducă, prin capitalurile și munca lor, avuţia și desvoltarea industrială ce ne lipsesc.»

(1) Veḑĭ No. 24 şi 25.

Pórta de intrare în secțiunea Română a Exposiției din Paris în 1889.

Avêndu-se în vedere asemenea consideraţiunĭ, s'a hotărât participarea Românieĭ la exposiţiunea din 1867. Comisar al guvernuluĭ a fost atuncĭ Alexandru Odobescu. S'a cheltuit pentru trebuinţele Românieĭ acolo suma de 592.262 leĭ. Aŭ participat 1061 de exposanţĭ din România. S'aŭ obţinut 165 de recompense.

A doua exposiţie internaţională la care a luat parte România a fost cea din Viena 1873, cu 1243 de exposanţĭ. S'aŭ cheltuit 351.886 leĭ. S'aŭ obţinut 237 de recompense.

In 1889 România a luat parte la exposiţia din Paris, însă nu în mod oficial, ci prin iniţiativa unuĭ comitet particular, în fruntea căruia se aflà principele G. Bibescu. S'aŭ adunat 72.000 leĭ prin subscrierĭ personale; s'a organisat o lotărie care a produs 145.549,59 leĭ; s'aŭ format comitete în provincie, carĭ aŭ adunat fondurĭ prin serbărĭ; s'a votat de Cameră o subvenţiune de 200.000 leĭ. In total exposiţia din 1889 a costat 396.839,66 leĭ.

Aŭ participat atuncĭ 736 de exposanţĭ şi s'aŭ obţinut 278 de recompense.

La exposiţia din 1900 aŭ luat parte 2.057 exposanţĭ şi s'aŭ căpătat 1900 recompense.

Negreşit, ca să participe o ţară la o exposiţiune internaţională, se cere cheltuială însemnată, se cere muncă stăruitóre din partea unuĭ mare numĕr de ómenĭ. Trebue să cauţĭ ce este bun de arătat din tóte ramurile activităţiĭ omenescĭ; să alegĭ modele, să construescĭ obiecte anume pentru expus; să împachetezĭ cu grijă obiectele carĭ trebuesc transportate la depărtărĭ marĭ; în fine să le aşezĭ cu pricepere, cu gust în localurile construite anume pentru acest scop.

Ce interes are o ţară în asemenea împrejurărĭ? Ţara care organiséză exposiţia pe teritoriul eĭ, se înţelege, atrage visitatorĭ din tóte părţile lumiĭ şi, chiar dacă cheltuelile sunt maĭ marĭ decât câştigul, tot e un folos, fiind-că numĕrul cel mare al visitatorilor lasă acolo sume însemnate pentru chiriĭ, mâncare, diferite cumpĕrăturĭ, etc.

Ţările carĭ participă la o exposiţie universală vor să-şĭ arate produsele lor, să le facă cunoscute cât maĭ mult ca să le pótă desface.

Dintr'o asemenea exposiţie, se vede progresul întregiĭ lumĭ într'o epocă.

Pentru noĭ, participarea la exposiţia din Paris este însemnată, fiind-că statele cele-lalte aŭ prilej să vadă ce putem produce, şi noĭ înşine putem să ne dăm séma maĭ bine de starea lucrurilor şi să tragem învĕţăminte pentru viitor.

Carĭ sunt învĕţămintele ce se pot scóte din participarea Românieĭ la exposiţia din Paris?

Acésta vom vedé în No. viitor.

Radu.

Trecerea vitelor de la nutrețul uscat la cel verde.

Iată o cestiune de cea maĭ mare însemnătate pentru cultivatoriĭ, carĭ ţin la vitele lor şi carĭ voesc să facă tot ce le stă în putinţă, pentru a da ajutórelor lor de muncă tóte îngrijirile cuvenite.

In credinţə că sunt şi la noĭ ast-fel de cultivatorĭ, carĭ înţeleg de ce folos le este o maĭ bună îngrijire a vitelor lor, vom spune cevà despre modul cel maĭ bun, cum trebue să se trécă vitele de la fîn saŭ cocenĭ (tulenĭ, strujenĭ) uscaţĭ, la iarba verde; adecă de la *regimul uscat* la *cel verde*, cum se maĭ obicĭnuesce a se maĭ ḑice în agricultură.

De obiceiŭ pe la noĭ, ceĭ maĭ mulţĭ cultivatorĭ d'abia aştéptă ca iarba din locurile de păşune să créscă şi numaĭ decât îşĭ scot vitele din staule saŭ din grajdurĭ şi le duc la păscut, fără a se maĭ gândì dacă este bună pentru vite acéstă schimbare prea repede a lor de la un nutreţ uscat la altul verde.

Sunt puţinĭ la noĭ, ceĭ ce sciŭ că acéstă schimbare de nutreţ trebuesce făcută încetul cu încetul, pentru ca vitele să aĭbă timpul să se obicĭnuiască cu ea.

Eĭ bine, schimbarea prea repede de la un nutreţ uscat, la altul verde prea îmbelşugat, este o greşélă mare, care are adesea urmărĭ destul de rele pentru sănătatea animalelor. Acésta cu atât maĭ mult, când se trec vitele de la nutreţul uscat la cel verde, lăsându-le să pască prin locurile cu secară, trifoiŭ roşu saŭ chiar iarbă maĭ mare.

Maĭ tot-deauna când se face acéstă trecere prea repede de la regimul uscat la cel verde se póte observà că vitele tînjesc, ceea-ce arată că sunt bolnave, şi bóla se arată de cele maĭ multe orĭ sub formă de umflăturĭ ale pânteceluĭ, carĭ umflăturĭ sunt semnele unor turburărĭ în lucrarea stomaculuĭ şi maţelor. Dacă umflăturile pânteceluĭ nu sunt totdeauna uşor de vĕḑut; turburările în lucrarea stomaculuĭ şi a maţelor însă există tot-deauna în ast-fel de împrejurărĭ şi pot fi vĕḑute dacă se ţine sémă cu luare aminte de modul de bălegare al vitelor.

Turburările sunt cu atât maĭ marĭ cu cât trecerea este maĭ repede şi maĭ ales din causă că vitele sunt fórte lacome la început de nutreţul cel verde, aşà în cât nu numaĭ că animalele tînjesc, dar se pot întâmplà şi casurĭ de bolĭ grave şi chiar de mórte.

Prin locurile pe unde se cresc caiĭ maĭ ales, după ce s'aŭ scos caiĭ la păşunĭ, formate din ierburĭ fórte hrănitóre, cum e trifoiul cu florile roşiĭ, se întâmplă maĭ tot-deauna ca caiĭ să slăbéscă, în loc ca să se facă maĭ plinĭ la trup cum ar trbuì să se întâmple cu un nutreţ aşà de hrănitor.

In acest cas se înţelege că nu trebuie să dăm vina pe nutreţ, ci pe cultivator, care după ce a nutrit cât se póte de rěŭ animalele sale peste iarnă, din causă de economie rěŭ pricepută, le scóte de-odată la un nutreţ înbelşugat, fără să se fi gândit ale pregătì pentru un ast-fel de nutreţ.

In ast-fel de casurĭ, este bine tot-deauna a face trecerea de la un nutreţ la altul pe nesimţite, ceea-ce este uşor de făcut şi nu cere decât numaĭ puţină grije.

Pentru animalele pe carĭ voim să le priponim la locurile de păşune, este bine ca, cu vre-o opt ḑile înainte de a le duce, să începem a amestecà încetul cu încetul în nutreţul uscat cu care eraŭ obicĭnuite, cătăţimĭ maĭ micĭ la început, şi apoĭ din ce în ce maĭ marĭ de nutreţ verde.

In acelaş timp trebue să avem în vedere că pe měsură ce mărim cătăţimea de nutreţ verde, să micşorăm porţia de apă pe care obicĭnuiam a o da vitelor când se nutreaŭ numaĭ cu nutreţ uscat, căcĭ nutreţul verde din amestec coprinde o bună cătăţime de apă în el.

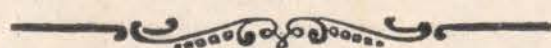
Pe lângă acestea maĭ trebue să se maĭ aibă în vedere, ca nutreţul verde ce se cosesce spre a se amestecà cu cel uscat, să nu fie lăsat să se veştejéscă prea mult, nicĭ să nu fie prea grămădit ca să nu se încinte, căcĭ când este prea vestejit saŭ încintat are un mare neajuns, de óre-ce se vălătucesce în stomacul caluluĭ şi nu se maĭ póte mistuì cu uşurinţă.

Pentru animalele, pe carĭ le ducem la păşune în cireḑĭ saŭ herghelii, este bine să ne ferim de a le duce de-odată acolo unde păşunea este maĭ bună, ci să începem tot-deauna prin a păşunà maĭ întâiŭ prin locurile de păşune maĭ sărace, maĭ slabe, unde iarba este maĭ mică şi maĭ rară şi numaĭ după aceea să trecem la păşunele cele maĭ bogate.

Pentru vitele, pe carĭ le priponim la ţěruş iar trebue să avem în vedere ca să le priponim cât se póte de scurt şi iară-şĭ în locurĭ cu iarbă maĭ mică şi maĭ rară.

In fine maĭ trebue să ţinem sémă şi de aceea, că la scóterea vitelor la păşune saŭ pripon, să nu alegem un timp umed când iarba este prea plină cu apă, ci un timp maĭ uscat când iarba conţine maĭ puţină apă.

I. Niculescu-Severin.

Pentru cojocarĭ. Spre a colorà pěr de cal brun se procede în modul următor: Maĭ întâiŭ se curăţă pěrul şi adecă se móie spre scopul acesta în timp de 24 ore în apă de săpun, caldă de 45 grade; după aceea se fierbe lemn vênăt cu apă de var, se strecóră şi se pune pěrul în acésta, unde rěmâne 12 ore. In fine se clătesce, şi se spală cu apă de rîŭ.

Vênătórea de la Poiana-Țapuluĭ Sinaia, dată în o

ea A. S. Arhiducele Carol Ludovig în anul 1888.

Adresa No. 15.520 din 1902, trimisă d-luĭ revisor şcolar de Muscel.

Domnule Revisor,

Am luat cunoscinţă dintr'un ḑiar local, ca învĕţătoriĭ din cercul cultural «Rîul-Dómneĭ», aŭ avut ideea de a înfiinţà prin sate juriĭ de împăciuire, cu scopul de a aplanà prin bună învoială neînţelegerile ce se pot ivì între săteni. Am vĕḑut chiar că aŭ şi reuşit a aduce unele împăcăciuirĭ în cestiunĭ destul de delicate.

Găsesc că iniţiativa acésta este fórte bună, şi de aceea vĕ rog să mulţumiţĭ din partea Ministeruluĭ învĕţătorilor din cercul «Rîul-Dómneĭ», pentru iniţiativa lor; în special, d-lor I. Grigorescu şi Luca Paul, carĭ se pare că s'aŭ pus în capul acesteĭ mişcărĭ.

Tot de odată, şi ca încuragiare, şi pentru a lăţi acest bun exemplu, am dat ordin ca adresa de faţă să fie adusă la cunoscinţa corpuluĭ didactic prin *Buletinul Oficial* al Ministeruluĭ.

Primiţĭ, etc.

Ministru, **Haret.**

Literatura Populară.

D-l G. G. Burghelea, deputat, a ţinut la Ateneul din Dorohoiŭ o însemnată conferinţă despre «Literatura populară», din care reproducem paginile de maĭ jos:

Literatura populară, ca orĭ-care literatură, cuprinde *prosă* şi *poesie.*

Nu mĕ voiŭ ocupà de scrierile populare în prosă, cu diferite subiecte, precum: *Alexandria, Varlam şi Iosif, Sandipa-Filosoful, Ghenoveva de Brabant, Dracul şi Femeea, Filerot şi Antusa* etc. etc., ci voiŭ insista de preferinţă asupra **basmelor**, cum se ḑice peste Milcov, **poveştĭ**, cum se ḑice dincóce de Milcov şi în Bucovina, şi voiŭ trece apoĭ la poesiile populare, despre carĭ îmĭ voiŭ permite a vĕ întreţiné un moment. Voiŭ vorbì despre acele comorĭ ale poporuluĭ, cu privire la evenimentele cele maĭ importante ale omuluĭ, precum *căsătoria, nascerea, înmormîntarea,* şi, în fine, observaţiunĭ din viéţa populară.

Cine n'a gustat, în copilăria sa, din fermecătórele cuvîntărĭ ale unuĭ povestitor saŭ ale uneĭ povestitóre, carĭ te pun în uĭmire prin drăgălaşa lor cuvîntare!

Pare că şi acum îĭ avem înaintea ochilor.

Cine dintre noĭ, ḑic, în copilărie, n'a adormit cuprins de spaĭmă la auḑul diferitelor peripeţiĭ fantastice prin carĭ treceaŭ fel de fel de tipurĭ, despre întîmplările nenorocite ale unuĭ eroŭ, saŭ plinĭ de admiraţiune şi de satisfacţiune despre vitejia şi izbânda eroului?

Cine nu s'a culcat subt impresiunea cuvîntăriĭ acestor minunaţĭ şi sugestivĭ povestitorĭ? Cine n'a visat că se luptă cu smeĭ,

cu șerpĭ, cu balaurĭ și alte lighióne; că a sburat pe aripele vîntuluĭ, orĭ ale uneĭ grozave pajurĭ, până la al noulea cer, saŭ n'a urmărit pe purice în sborul sĕŭ prin înaltul ceruluĭ, potcovit cu 99 ocale de fer și tot i se părea ușor?

Cine, în lupta crâncenă cu *smeĭ*, cu *mama păduriĭ*, și alte ființĭ supra-naturale, n'a scos câte un țipăt de grózā orĭ de spaimă, iar în loc de ajutor și consolare de la ceĭ de prin prejur, nu s'a trezit cu câte un zdravăn dupac (pumn) după cap, care pe loc îșĭ producea efectele soporifice!

Cu cât drag nu ascultam isbândile luĭ Fĕt-Frumos și nu asistam în cele din urmă la căsătoria luĭ cu Ileana Consînzana, scăpată din mâna smeilor cu prețul atâtor jertfe și atâtor vitejiĭ!

Ce mulțămire pentru noĭ de-a audì în tot-deauna, că cel mic și slab, trecênd prin grele încercărĭ, are izbânda definitivă a proectelor sale, orĭ că dreptatea iese triumfătóre!

Săream în sus de bucurie, când *Fĕt-Frumos*, ședênd lângă fântână, tăià cele nouĕ capete ale balauruluĭ și dobîndià premiul oferit de împĕratul-roș: căsătoria cu fata sa, smulsă din brațele țiganuluĭ bucătar, care se dădeà ca salvator al orașuluĭ și produceà drept dovadă capetele balauruluĭ, iar nu vîrfurile limbilor, ca Fĕt-Frumos, și cum, după tóte aceste, urmăream pe țiganul înșelător espiându-șĭ pedépsa pe un cal sĕlbatec cu un sac de nucĭ, — căcĭ «unde cădeà nuca, cădeà și bucățica»!

Cu drept cuvînt nemuritorul *V. Alexandri*, în prefața cu care însoțesce basmele tipărite de *Ispirescu*, dice:

«Un geniŭ fermecător iese din cuprinsul luĭ (a volumuluĭ) și «vine de mĕ ia pe aripile sale, ca să mĕ transpórte în timpul «copilărieĭ mele și'n lumea acea mult ademenitóre, locuită de smeĭ, «de balaurĭ, de caĭ năzdrăvanĭ, de pasĕrĭ măestre, de strâmbă-«lemne, de sfarmă-pietre, de fețĭ-frumoșĭ, de fete de împĕrațĭ cu «plete de aur, etc., într'un cuvînt de tóte minunile ce-mĭ poves-«teà manca, în nopțile de iarnă, la gura sobeĭ. Drăgălașe poves-«tirĭ, carĭ îmĭ îngânaŭ somnul cu visurĭ încântătóre și carĭ aŭ «avut o fericită înrîurire asupra închipuiriĭ mele, de când sunt «poet. Ele aŭ contribuit a mĕ face poet!»

Povestitorul, în generalitatea casurilor, este o ființă simpatică. El povestesce rar, într'un limbagiŭ simplu, frumos și plăcut.

In cursul povestiriĭ sale se opresce, făcênd reflecțiunĭ inteligente, când hazliĭ și zeflemiste, când compătimitóre și înduioșate.

L. Seineanu, în opera sa «*Basmele Române*», raportéză o scrisóre primită de la Dum. Stăncescu, culegător de basme. Iată câte-và rîndurĭ din acea scrisóre, cu privire la starea psihologică a povestitoruluĭ român:

«Se vorbesce într'însa de povestitorul Ioniță al luĭ Radu Cojocaru, care îșĭ începe povestea cu:

«A fost odată,
«Când scria musca pe părete,
«Maĭ mincinos cine n'o crede.

«A fost un popă și-o preotésă; preotésa ci-că ar fi avut stea de fru-«mósă ce erà, și fie-sa — c'aveaŭ o fată — leită, poleită mă-sa».

«Și urmă basmul rar, spus frumos, dând Ioniță calificative potrivite cu situațiunile, dicênd «hoțul de popă», înjurându-l une-

orĭ când i se părea luĭ, înduioșat cu câte-un «biata», cu câte-un «ea, sireaca, ce erà să facă, ca o muere slabă ce erà». De vorbià de vre-un zmeŭ etc., încruntà sprincenele și spunea cu vorba, cu figura, cu gesturĭ...»

Povestitoriĭ noștri nu sciŭ carte, dar, în schimb, aŭ o memorie escelentă. Eĭ raportéză cu fidelitate cele auḑite din tată în fiŭ și așà printr'înșiĭ se perpetuéză de secolĭ cele maĭ frumóse imaginațiunĭ ale celuĭ maĭ bun romancier, al căruĭ autor este *poporul*.

Ce este basmul?

D. *Dr. C. Diaconovicĭ*, în «Enciclopedia Română», ḑice că basmul este o specie inferióră a poesieĭ epice, care, după cuprinsul sĕŭ, se mișcă într'o lume fantastică, pe care o consideră de lume naturală.

D. *Șeinénu*, în «Dicționarul Universal al Limbeĭ Române», definesce basmul ca istorisire a uneĭ întâmplărĭ închipuite, cu începutul stereotip: *a fost odată*, — și al căreĭ element principal miraculosul.

Iar d-l *Hasdeŭ* susține, în teoria sa asupra basmelor, pe care o desvoltă în «Magnum Etymologicum Romaniae», că elementul supranatural în poveștile populare este un vis, care, întocmaĭ ca basmul, nu cunósce nicĭ timp, nicĭ spațiŭ.

D. Hasdeŭ, între altele, ḑice că, precum în vis totul capĕtă forme iperbolice (esagerate), aceeașĭ esagerațiune în basme.

Ceea-ce viséză omul, póte să se adeveréscă în starea-ĭ de veghiare; de acì, orĭ-ce popor crede în vise, și tot așà el crede în basme, pe carĭ la noĭ, ca și pretutindenĭ, le începe maĭ tot-deauna prin afirmativul: «fost'a fost...»

In basm, ca și în vis, spațiul se șterge, ca și timpul.

In basm, ca și în vis, sborul este un mijloc fórte îndemănatec de locomoțiune, etc., etc.

In basm, Românul crede în diferite transițiunĭ și transformărĭ ale sufletuluĭ omuluĭ în fel de fel de animale, plante, pietre, etc., adecă într'un fel de metempsicosă, pe care nu maĭ avem trebuință a o importa de prin India, saŭ cine scie de pe unde, ci o găsim de-a dreptul în țară la noĭ.

Nu avem de cât să cetim un basm, și ne vom convinge îndată, cum omul se preface când în cal, când în stâncă, în pesce, pădure, flóre, muscă, fluture, etc., etc.

Iată o poesie populară, care ne edifică pe deplin despre acésta.

Acéstă poesie reproduce bocetul Româncеĭ la mormînt:

Dragele mamiĭ sprincene,
Cum s'or face buruene,
Dragiĭ mamiĭ ochișorĭ,
Cum or cresce bozișorĭ.

Care este originea basmelor? Ea se pierde în negura veacurilor.

Basmul nu este creațiune proprie a unuĭ popor, ci aparține întregeĭ omenirĭ.

Iată ce ḑice d-l *Șeineanu*, în opera citată:

«Basmele sunt proprietatea întregeĭ umanitățĭ; în tóte timpurile, ele «aŭ fost familiare copiilor și femeilor».

G. G. Burghelea.

O scrisóre.

Stimate Domnule Gârbovicénu,

Viŭ cu respect a aduce la cunoscința domnieĭ-Vóstre următórea faptă demnă de imitat: Cu ocasiunea apeluluĭ ómenilor anul acesta, Domnul Căpitan Alexandru Brăescu din compania 10 Vîrciorova-Mehedințĭ, a fost însărcinat a face apelul în circumscripția d-sale, transportându-se în diferite comune ca centre micĭ unde se adunaŭ ómeniĭ din comunele maĭ apropiate. A sosit d-sa și în comuna Crăguescĭ în ḑiua de 12 Fevruarie a. c., unde s'aŭ întrunit comunele Dălbocița, Băseșciĭ, Bălvănesciĭ, și Bobaița, al căror numĕr de ómenĭ se urcà la peste 350. Inainte de a începe apelul, când toțĭ ómeniĭ eraŭ presențĭ, domnul căpitan ordonă ca să se așeḑe în formă de cerc. Acì eram și eŭ ca chemat la apel, ne maĭ fiind alt învĕțător. D-sa se adresă tuturor și arătă scopul pentru care a venit în acéstă comună, spuindu-le că acum sunt scutițĭ de a perde ḑile și a cheltuì banĭ pentru a se presintà la reședința companieĭ, ca în trecut; le face cunoscut datoria de soldat în timp de pace, răsboiŭ, rĕscólă, etc., le spune cum trebue să-șĭ iubéscă patria; despre respectul și supunerea la legile patrieĭ. Vorbesce despre traiul prost al țăranuluĭ din care resultă degenerarea raseĭ umane. Trece după aceea la cultura cerealelor, pomilor roditorĭ și a zarzavaturilor, arătând folosul ce putem aveà de la fie-care în parte, dacă ne-am ocupà noĭ de cultura lor în locul Bulgarilor. Spune cum trebue să se îngrașe pămîntul pentru a da róde îndoit. Vorbesce despre crescerea vitelor și a pasĕrilor de curte cum și despre folósele ce putem obține. După aceea vorbesce despre alcoolism, arătând pericolele luĭ, numĕrând și nimicirea generațiuniĭ viitóre. In urmă vorbesce despre lux, adevĕrata ruină a țăranuluĭ, cum și lenea de care e stăpânit și termină, sfătuind pe ómenĭ a-ĭ asculta povețele.

Subsemnatul, vĕḑênd o asemenea faptă din partea d-luĭ căpitan Brăescu, și fiind-că nicĭ odată n'am avut ocasiunea de a vorbi unuĭ public așà de numeros ca acesta, le-am spus și eŭ câte-và cuvinte, mulțumind maĭ întâiŭ d-luĭ Căpitan pentru sfaturile date și arătând ómenilor că cele spuse de d-sa sunt fórte adevĕrate și că numaĭ urmând acéstă cale, vom puté ajunge la o stare maĭ bună, când nu ne vom maĭ plânge că timpiĭ nu ne maĭ merg bine, etc, etc. In urmă puind întrebarea d-luĭ căpitan, dacă în cele-lalte centre de comune pe unde a trecut a făcut tot ast-fel și d-sa mi-a declarat cu sinceritate că și în centrele de apel: Isvoru-Bărḑi, Șimianul, Malovĕțul, Husnicióra, Ciovârnășanĭ și Ilovĕțul pe unde a trecut până acum, tot ast-fel a vorbit și a sfătuit pe ómenĭ; probabil că tot ast-fel va vorbì și în centrele: Căzănescĭ, Balta și Vîrciorova, al căror apel este în urmă.

Acéstă faptă atât de frumósă, care merită tótă lauda, fiind săvîrșită înaintea a 35 comune cu un numĕr de peste 5,000 ómenĭ, dacă ar fi imitată și de ceĭ-lalțĭ colegĭ de arme aĭ d-sale în circumscripțiunile d-nélor cum și de alțĭ funcționarĭ (medicĭ de plasă, vaccinatorĭ, subprefecțĭ. etc.), cariĭ aŭ ocasiunĭ, a venì

în mijlocul sătenilor, ar fi o mână de ajutor fórte puternică, nouĕ «preoţilor şi învĕţătorilor». Când ţăranul va vedé, că nu numaĭ preotul şi învĕţătorul, ci şi ceĭ de la oraş îĭ povĕţuesc şi-ĭ îndémnă spre bine, atuncĭ aş crede că maĭ curînd s'ar îndreptà reaua stare a lucrurilor şi ţara ar merge maĭ repede spre progres şi civilisaţiune.

Cred, stimate domnule Gârbovicénu, că acéstă faptă atât de laudabilă, merită a fi trecută în paginile revisteĭ «Albina» pentru a fi adusă la cunoscinţa tuturor, servind ca un fórte frumos exemplu.

Cu deosebită stimă.
Const. M. Racoveanu
Invĕţător Crăguescĭ-Mehedinţĭ

Corespondenţa medicală.

Părinteluĭ **I. Vasiliu, Comuna Răcătăŭ, Bacăŭ.**

Erà de dorit să mĕ lămuriţĭ prin cartea poştală a sf. vóstre, asupra faptuluĭ, dacă vaca despre care îmĭ vorbiţĭ, a fost saŭ nu bolnavă de *febră aftósă,* căcĭ după cum am arătat în No. 12, 13, 14 şi 15 a revisteĭ din anul V, acéstă bólă se arată maĭ în tot deauna la vacĭ şi prin bĕşicuţe pe uger.

Căcĭ din două una: saŭ că vaca a avut febra aftósă, saŭ într'adevĕr *vărsat,* bóla pe care noĭ veterinariĭ o numim *Kow-Pox.* Deosebirea între aceste bolĭ stă în aceea că în febra aftósă, bĕşicuţele ce se arăt pe ţîţe, se sparg relativ repede, vindecându-se uşor; pe câtă vreme în kow-pox bubuliţele ce se arată pe ţîţe şi câte odată pe uger, rotunde saŭ lungueţe, ţin maĭ mult timp, lăsând după rupere saŭ uscare în dreptul lor, un fel de pojghiţă, sub care se produce vindecarea, cam în 12—15 ḑile.

Totuşĭ vărsatul fórte rar lasă în urma luĭ ugerul bolnav, pe câtă vreme la febra aftósă se întâmplă maĭ des; dând adesea loc la bóla numită *mamită.*

Mamita saŭ inflamaţiunea ugeruluĭ, *aprinderea ugeruluĭ,* se observă maĭ la tóte animalele, dar maĭ ales la vaca şi capra de lapte, şi maĭ cu deosebire în cea din-tâiŭ lună după fătare.

Mamita este de două felurĭ acută şi cronică.

Causele celeĭ *acute* sunt multe, bóla însă apare de obiceiŭ, atuncĭ, când cine scie din ce împrejurare mulgerea saŭ sugerea nu se fac regulat, în cât laptele se îngrămădesce şi stă în uger, care se întăresce, se împietreşce după cum se ḑice de obiceiŭ.

Rănile, isbiturile, juliturile şi crĕpăturele ugeruluĭ şi ţîţelor, pot când sunt neîngrijite, a produce mamite. Asemenea se socotesc printre pricinele bóleĭ, frigul, aşternuturile neprimenite şi umede pe care se culcă vacile, precum şi tot felul de murdăriĭ.

Persónele carĭ mulg vita, dacă aŭ mâinile murdare pot pricinui mamita, maĭ cu sémă dacă ţîţele aŭ crĕpăturĭ, plesniturĭ saŭ rănĭ pe ele.

Febra aftósă, după cum am spus, póte fi urmată de inflama-

ţiunea ugeruluĭ. Se maĭ póte însă ca rěul să se desvolte fără ca vaca să sufere de dorul de gură şi de picióre, ci numaĭ viţelul eĭ, în care caz, mamita este căpătată prin gura viţeluluĭ bolnav.

După cum ugerul este tot inflamat, saŭ numaĭ o parte, bóla se arată prin mărirea luĭ în întregime, saŭ mărginită la o anumită parte. El devine óre-cum tare la pipăit, pielea ce-l acopere se înroşesce şi este maĭ caldă. Din pricina durereĭ, vaca merge óre-cum răscăcărată. Ea se feresce şi caută a se apăra cu piciorul saŭ cu capul, la cea maĭ mică atingere a ugeruluĭ bolnav, din care causă nu se lasă de cât cu greŭ a fi mulsă saŭ suptă de viţel.

Prin mulsóre, laptele căpătat se înfăţiséză brânzos şi de o colóre gălbue saŭ galbenă bătând în roşie. Când bóla ţine de maĭ multe ḑile laptele muls póte să conţină şi puroiŭ. Că are saŭ nu puroiŭ, laptele de la vacile cu mamite nu este bun pentru mâncare, nicĭ pentru om, nicĭ pentru animale.

In sfîrşit, în tot timpul cât ţine inflamaţiunea ugeruluĭ, vaca bolnavă se arată tristă, nu mănâncă şi adesea nicĭ nu rumegă.

Maĭ înainte de a se întrebuinţà vre-o doctorie, este bine pentru a obţine vindecarea, ca vaca bolnavă să se aşeze într'un grajd curat, cu aşternut în destul, la adepost de frig şi de vînt.

Pe uger, maĭ ales dscă nu înfăţiséză rănĭ şi crĕpăturĭ, se póte aplica pămînt galben amestecat cu apă oţeţită şi sărată, îngrijindu-se a fi în tot-deauna umed, a nu se svânta pămîntul pe uger. Se maĭ póte încă întrebuinţa oblojelĭ calde de tărâţe, de miez de pâine saŭ maĭ bine de făină de sămînţă de in. Se amestecă făină cu apă fierbinte, făcêndu-se ast fel un fel de cocă, care se aplică căldicică.

Vaselina boricată, ungêndu-se ugerul bolnav, dă asemenea bune resultate.

In tot timpul bóleĭ, i se va da vaciĭ mâncărĭ uşóre, un fel de ciorbă cu morcovĭ, tărâţe, etc., puţin sărate. Ea se va mulge cât se póte de des, iar laptele se va lepădà.

Inainte de fie-care mulsóre, omul însărcinat cu acéstă lucrare se va spăla bine pe mâinĭ, precum şi ugerul cu *apă boricată* saŭ în lipsă cu apă căldicică şi săpun.

Mamita acésta se póte întâmpla să nu se vindece, să se formeze puroiŭ în uger, în care cas, trebue chemat veterinarul.

Inflamaţiunea acésta a ugeruluĭ, póte să trécă şi în stare cronică.

Aşà dar mamita *cronică* póte fi o terminaţiune a celeĭ acute. Nu este însă maĭ puţin adevĕrat că ea póte de la început să se arate sub acéstă formă.

Causele carĭ o produc sunt tot cam aceleaşĭ pe carĭ le am arătat la cea acută.

Ugerul bolnav pare de multe orĭ, vĕḑut pe din afară, complect sănătos. Dacă însă îl pipăim, aflăm că pe lângă părţile să-

nătóse, se găsesce într'o parte, ce corespunde cu una din ţîţe, saŭ chiar în maĭ multe părţĭ ale ugeruluĭ, o parte întărită óre-cum.

Acéstă întăritură, acest nod saŭ ghindură după cum se numesce de obiceiŭ, este tare şi puţin durerósă. Din ţâţa din dreptul eĭ, la mulgere nu se scurge lapte, ci maĭ în tot-deauna, un fel de zer brânzos. Când bóla este cu totul veche, din ţîţa bolnăvă, nu maĭ ese aprópe nimic.

Vaca cu mamita cronică, e veselă, mănâncă şi rumegă regulat; totuşĭ din causa dureriĭ, deşí nu aşà de mare, nu prea se lasă la muls şi nicĭ la supt.

Mamita cronică se vindecă greŭ, în cât ea este fórte vătămătóre, pentru vacile de lapte. Se va încercà *tinctura de iod.* Cu un fulg saŭ cu puţină vată pusă în vîrful unuĭ beţigaş, se móe în tinctură şi se atinge, se mânjesce ugerul în partea întărită, bolnavă. Se póte încă întrebuinţa *pomada de iodur de potasium* compusă ast-fel: Iodura de potasium *8 grame,* untură de porc (axungie) *32 grame.* Acéstă pomadă ne o procurăm de la orĭ-ce farmacie; cu ea frecăm partea bolnavă maĭ multe ḑile de-a rândul.

Cum am spus însă, mamita cronică se lecuesce fórte anevoe, aşà că de multe orĭ se termină prin încetarea produceriĭ lapteluĭ, în sfertul bolnav al ugeruluĭ.

Sunt şi alte bolĭ ale ugeruluĭ, aşà la vacĭ este o *mamită contagiósă*; altele sunt parasitare ca mamita *activo micosica*, mamita *tuberculosă* etc., dar despre acestea vom vorbì altă dată.

Părerea nóstră este că vaca, Sfinţieĭ-Vóstre, sufere de o mamită cronică, veţĭ încercà dar tratamentul de maĭ sus.

Irimia Popescu
Medic-veterinar.

Cum să se scótă rugina din oţel? Pentru ca să se scótă rugina din oţel, se móie obiectul care este ruginit, într'o soluţiune puternică de cianid de potas în apă în decurs de câte-và minute, până când rugina se iea de pe obiect. După aceea se scóte şi se curăţă cu un fel de unsóre compusă din cianid de potas, săpun şi apă. Diferite unelte se pot apără de ruginire, dacă se móie în uleiŭ de in ferbinte şi se lasă să se usuce. Varul de copal încă are proprietatea să opréscă ruginirea. Obiecte de fer şi de oţel se pot apěrà şi în următorul mod, de ruginire. Să se disolve o linguriţă de camfor în 350 grame de slănină, se curăţă spuma şi se amestecă atâta grafit, până când primesce colórea feruluĭ. Orĭ şi ce maşină se póte frecà cu acest preparat, care se lasă ud în decurs de 24 ore şi pe urmă se curăţă cu un petec de in. Obiectele vor rěmâné curate în timp de maĭ multe lunĭ, când se póte reînoì acéstă procedură.

Un cap de femee.

Un Apel.

Iubiţĭ învĕţătorĭ şi fraţĭ părinţĭ,

Tot omul e dator să-şĭ iubéscă némul din care face parte şi să lucreze, pe cât póte, pentru a luĭ înălţare. Cu deosebire noĭ preoţiĭ şi învĕţătoriĭ poporuluĭ, datorĭ suntem şi maĭ mult să facem acésta. Ca să putem să ne păstrăm locul de frunte, ce ni l'aŭ lăsat moşiĭ şi strămoşiĭ noştri în concertul popórelor şi să ne urcăm cât maĭ sus pe scara progresuluĭ, noĭ Româniĭ trebue să muncim cu tragere de inimă în tóte direcţiunile de activitate omenéscă. A ne basà pe visurĭ şi pe alte fumurĭ înşelătóre, ar fi să ne aşteptăm la sigur peirea nóstră.

Némurile carĭ nu muncesc, se sting de pe faţa pămîntuluĭ!

Sciĭ, iubite domnule învĕţător şi frate părinte, că de o însemnătate ne discutată sunt pentru orĭ-ce popor cântecele sale, basmele, ghicitorile, descântecile, lécurile băbescĭ şi în sfîrşit tóte materialurile aşà numite folkloristice, carĭ alcătuesc tradiţiunea sa. Cu deosebire pentru noĭ poporul român, înconjuraţĭ de tóte părţile de popóre streine de némul nostru, aceste materialurĭ sunt de o însemnătate fórte mare, căcĭ ele slujesc învĕţaţilor pentru limpeḑirea multor chestiunĭ întunecate, şi cel ce se ostenesce pentru adunarea lor, face o faptă fórte bună.

Eŭ tot-deauna m'am gândit, că preotul şi învĕţătorul, în orele lor libere, ar face bine să cetéscă o carte, să-şĭ sădéscă un pom, să-şĭ semene o legumă, să scrie câte-cevà potrivit cu priceperea lor şi în fine o faptă frumósă ar face, dacă ar însemnà pe un caet orĭ-ce cântec bătrânesc, orĭ-ce basm, orĭ-ce ghicitóre, descântec, poveste, etc., ce ar auḑì de pe la ómeniĭ din popor. Aceste însemnărĭ trimese ómenilor, carĭ sciŭ ce să facă cu ele, saŭ chiar păstrate în casă spre amintire, odată-odată ar fi de mare folos.

Eŭ unul aşà m'am gândit şi aşà am lucrat. Aşà că în timp de vre-o 12 anĭ, de când am eşit din şcólă, am tot notat tot felul de cântece, descântece. basme, credinţe, poveştĭ, etc., aşà că aḑĭ am caete gróse cu miĭ de foĭ, în carĭ se găsesc însemnate, miĭ de cântece bătrânescĭ, de credinţe şi datine, poveştĭ, ghicitorĭ etc. Şi fiind-că mi-a fost dragă ocupaţiunea asta, am cetit maĭ tóte cărţile, ce sunt scrise în limba română cu privire la folkloristică şi aşà am căpĕtat multe cunoscinţe în acéstă ramură. De aceea m'am hotărît a aşezà în mod sistematic notele mele şi a le tipărì în volume. Anul acesta mĭ-am pus în gând, că: cu ajutorul luĭ Dumneḑeŭ, să aşez să scriŭ pe curat şi să tipăresc cântecele, descântecele, şi ghicitorile, ce am notate, Şi înainte de a începe prescrierea lor pe curat, m'am gândit, că n'aşĭ face rĕŭ dacă m'aşĭ maĭ adresà tuturor preoţilor şi învĕţătorilor din ţară şi să-ĭ rog din suflet, ca să-mĭ maĭ trimétă şi d-lor orĭ-ce cântece bătrâne, descântece şi ghicitorĭ, ce ar puté să adune de prin comunele unde şed.

Iată dar ce mĕ face să viŭ şi să vĕ rog călduros, iubiţĭ învĕţătorĭ şi fraţĭ părinţĭ, ca să luaţĭ osténéla şi să adunaţĭ într'un caet cât puteţĭ maĭ multe cântece, descântece şi ghicitorĭ, de pe la lăutariĭ şi bătrâniĭ din comuna d-vóstră, şi scrise pe curat să

le trimeteţĭ pe adresa mea cât maĭ curând, ca să fie tipărite alăturĭ cu ale mele.

Drept recompensă, veţĭ avé de la mine gratis tóte volumele ce se vor tipărì cu aceste cântece, cum şi alte volume, ce voiŭ maĭ tipări eŭ. La fie-care cântec, la fie-care descântec şi ghicitóre se va tipărì numele d-vóstră, ca să se scie de cine e trimis şi de unde anume.

Vĕ recomand, că orĭ-ce veţĭ scrie, să scriţĭ întocmaĭ cum le audiţĭ, întocmaĭ cum le grăesce cel ce vi le spune, să nu lepădaţĭ nicĭ o vorbă din cele spuse şi nicĭ să adăogaţĭ ce-và de la d-vs.

Nu uitaţĭ, rogu-vĕ, rugăciunea ce vĕ fac cu atâta căldură, luaţĭ condeiul şi scrieţĭ cât puteţĭ maĭ mult, gândiţi-vĕ că aduceţĭ un mare serviciŭ némuluĭ nostru românesc.

Vĕ strâng mâna cu căldură şi vĕ mulţumesc din adâncul sufletuluĭ pentru ostenéla ce veţĭ luà, rugându-vĕ să bine-voiţĭ a mĕ anunţà printr'o carte poştală dacă sunteţĭ dispus să faceţĭ ce vĕ rugaiŭ eŭ şi cât timp să vĕ aştept.

Mĕ semnez al d-vóstră frate şi prieten devotat

Preotul T. Bălăşel
din com. Ştefănescĭ-Vâlcea.

Din activitatea cercurilor culturale.

Membriĭ cerculuĭ Cultural, «Buciumul-Carpaţilor,» din judeţul Prahova, întruniţĭ la 24 Ianuarie 1902, în localul şcóleĭ din comuna Isvórele, aŭ împărţit cercul în doue secţiunĭ; a Preoţilor şi a Invĕţătorilor, fie-care secţiune şi-a ales biuroul sĕŭ pe termen de treĭ anĭ.

Aŭ dispus şi înfiinţarea a doue Bibliotecĭ. Una bisericéscă, pe lângă biserica din com. Isvórele, şi alta şcolară pe lângă şcóla din com. Teişanĭ.

După aceste lucrărĭ pregătitóre membriĭ secţiunilor aŭ intrat în Sala adunăriĭ publice, unde maĭ mulţĭ sătenĭ, bărbaţĭ şi femeĭ, precum şi notabilĭ aĭ comuneĭ eraŭ adunaţĭ. Aci la ora 2 p. m. Preotul Ştefan Popescu, paroh local, într'o frumósă cuvîntare, a arătat folosul conlucrăriĭ preoţilor în unire cu învĕţătoriĭ, pentru luminarea lor proprie şi pentru luminarea sătenilor maĭ cu sémă, prin conferinţe. Apoĭ se adreséză publiculuĭ, îndemnându-l să iea parte la tóte întrunirile cerculuĭ cultural, unde vor audi învĕţăturĭ frumóse şi folositóre. Terminând, se declară fórte mulţumit că a avut fericirea să vadă în urma stăruinţeĭ d-luĭ Invĕţător Dimitrie I. Brezeanu, com. Teişanĭ, stabilindu-se legătură între preoţĭ şi învĕţătorĭ şi uréză progres cerculuĭ cultural «Buciumul Carpaţilor».

După sfinţia sa, iea cuvîntul d-l Dimitrie I. Brezeanu, care anunţase din vreme, conferinţa d-sale *Evenimentele preparatóre a Unireĭ Principatelor şi alegerea luĭ Alexandru Ión I Cuza.* In timp de o oră şi jumĕtate d-sa vorbesce despre evenimentele carĭ aŭ determinat puterile Europene spre a întinde mână de ajutor partideĭ naţionale din Principate pentru unirea Munteniei şi Moldoveĭ, şi în cele din urmă face închierea că diua de 24 Ianuarie trebue sĕrbătorită ca un adevĕrat *Pasce Naţional.*

Unirea care de fapt s'a realisat la 24 Ianuarie 1859 şi 1862, a fost cel maĭ frumos vis al Românilor.

După plecarea publiculuĭ, membriĭ cerculuĭ aŭ fixat întrunirea viitóre în ḑiua de 21 Fevruarie, la şcóla din com. Teişanĭ.

La acéstă întrunire aŭ luat parte maĭ toţĭ învĕţătoriĭ şi preoţiĭ din comunele cerculuĭ.

* * *

Cercul cultural «*Vlad-Ţepeş*» din plasa Motruluĭ, judeţul Mehedinţĭ, a avut Duminică, 27 Ianuarie a. c., o frumósă întrunire în comuna Brădetu, la care, pe lângă învĕţătorĭ aŭ luat parte un numĕr ales de preoţĭ şi mulţime mare de sătenĭ.

In acéstă ḑi de mare şi nepreţuită însemnătate pentru locuitorĭ, a luat cuvîntul d-niĭ învĕţătorĭ: C. Popescu-Brădetu; M. Lungu-ţescu-Negomir, D. Giurgescu-Strâmptu, N. D. Geamănu-Mătăsarĭ şi I. Vâlceanu-Drăgotescĭ, vorbind despre următórele cestiunĭ: Crescerea, îngrijirea, regenerarea şi causele degenerăriĭ raseĭ animalelor nóstre domestice; Imaşiurile artificiale, reconstituirea islazurilor, cultura pomilor, reîmpădurirea délurilor sterpe şi rîpóse; şcólele nóstre de meseriĭ şi agricultură etc. etc...

In urmă, în urale entusiaste, tot publicul s'a risipit pe la casele lor, apoĭ s'a luat masă împreună, când s'a ridicat diferite toasturĭ.

Incercările neobosite şi desinteresate ale acestuĭ cerc cultural a avut ca rod strălucit constituirea uneĭ frumóse societăţĭ cooperative de credit şi economie «*Păstrarea*» cu sediul în comuna Drăgotescĭ. Iată situaţiunea caseĭ acesteĭ băncĭ populare la finele luneĭ Noemvrie anul expirat 1901:

Bilanţul anuluĭ 1900—1901. — Casa la 30 Noemvrie.

ACTIV.

Numĕrar în casă la 30 Noemvrie, leĭ . . .	720,61
Efectele împrumuturilor, leĭ	15.067,—
Cheltuelĭ şi retragerĭ, leĭ	2.906,—
Total general, leĭ	18.693,61

PASIV.

Incasaţĭ din cotisaţiunĭ, leĭ	9.348,—
Capital spre fructificare, leĭ	7.183,60
Taxe şi oferirĭ, leĭ	459,—
Procente percepute, leĭ.	1.703,01
Total general, leĭ	18.693,61

* * *

Una din instituţiunile bine-făcĕtóre pentru poporul Român a fost înfiinţarea cercurilor culturale.

Aceste micĭ congrese abià înfiinţate, la care ţărănimea se adună pentru a ascultà chestiunile vitale ce-ĭ privesc a început să dea ródele aşteptate.

Oratoriĭ acestor congrese sunt luminătoriĭ poporuluĭ — învĕţătoriĭ — care de la un timp aŭ început să se misce, să se avînte spre chestiunĭ de care atîrnă fericirea némuluĭ.

Ast-fel cercul cultural «I. Créngă» de la Humulescĭ jud. Némțu-în timp de abiă un an numĕră la activul sĕŭ următórele binefacerĭ pentru popor:

S'a înființat în acest cerc 4 societățĭ economice și anume: «Ștefan cel mare» în comuna Vênătoriĭ-Némțu, «I. Créngă» la Humulescĭ, «Petru Vodă» la com. Pipirig și «Știrbeĭ-Vodă» la Bălțătescĭ.

S'a luat inițiativa înființăreĭ unuĭ local de șcólă în comuna Pipirig și a uneĭ școlĭ de meseriĭ în comuna Răucescĭ. Pe lângă acésta membriĭ cerculuĭ, fie-care la școla sa, țin conferințĭ, teatru popular și lucréză în mod sistematic grădinile școlare pentru prosperarea sub tóte raporturile a pătureĭ populare.

Societățĭ economice la sate.

In ḑiua de 24 Februarie a. c., după îndemnul și poveţile învĕţătoruluĭ Petru Cătănescu și a soţieĭ sale, s'a înfiinţat în Tîrgul Fălciŭ societatea economică «Vulturu». S'aŭ înscris 50 de membriĭ. S'a ales un consiliŭ de administrație, compus de 6 membriĭ, sub preşidenţia d-luĭ Cătănescu.

* * *

Asemenea în com. Cioranca, jud. Buzĕŭ, prin stăruinţa Preotuluĭ Petre Popescu și a învĕţ. I. Nicolescu, s'a înfiinţat de la 1 Ianuarie a. c. societatea economică «Banu-Cioranca» cu 50 membriĭ.

* * *

Bilanţul Societăţiĭ de împrumut și păstrare «Aprodul Purice» din comuna Porcescĭ, judeţul Roman, încheiat la 31 Decemvrie 1901:

SUME INTRATE		SUME EȘITE	
Incasaţĭ din taxe de înscriere	76,—	Imprumutaţĭ cu obligaţiunĭ	970,—
» » cotisaţ. lunare	982,—	Restituiţĭ din cotisaţiunĭ	15,—
» » depun. facultativ.	20,—	Cheltuiţĭ cu înfiinţ. societăţiĭ	107,10
» » dobânḑĭ	79,36	Valórea libretelor aflate în casă	30,15
» » amenḑĭ	5,93	Num. în casă la 31 Dec. 1901	41,04
Total . . .	1.163,29	Total . . .	1,163,29

Acéstă societate a fost înfiinţată la 6 Maiŭ 1901, după stăruinţele d-luĭ Ion Popa și a altor dornicĭ de binele sătenilor.

* * *

In comuna Cozia, jud. Fălciŭ, în ḑiua de 3 Martie a. c., s'a pus bazele uneĭ societăţĭ economice «Măgura». Ea are 33 membriĭ fondatorĭ, cu un capital de 2.185 leĭ, plus taxele de înscriere.

* * *

La 17 Februarie a. c, s'a înfiinţat în comuna Vêrlezĭ o societate economică cu numele de «Furnica». La acéstă solemnitate a asistat un public numeros. D-l G. Buruenescu, dirigintele șcóleĭ din localitate, a ţinut un cuvînt sătenilor, arătând scopul înfiinţăriĭ societăţilor economice la sate și demonstrând cu mult zel folósele ce săteniĭ pot trage de la asemenea societăţĭ. In timpul acesta, se vedeà zugrăvită veselia pe fruntea fie-căruĭ sătean, primind cu multă bucurie înfiinţarea uneĭ ast-fel de societăţĭ.

In urmă s'a ales un comitet compus din fruntașiĭ satuluĭ și s'aŭ înscris 50 membriĭ, adunându-se 502 leĭ, carĭ s'aŭ încredinţat d-luĭ casier al societăţiĭ.

In vedere că *d-v. aţĭ fost ceĭ d'întâĭ susţinĕtorĭ aĭ înfiinţăriĭ unor ast-fel de societăţĭ la sate*, vĕ rugăm, d-le administrator, să bine-voiţĭ a face loc acestor rîndurĭ în colónele mult stimabileĭ reviste «Albina».

Informaţiunĭ.

Un grup de institutorĭ din Bucurescĭ aŭ format un cerc cultural cu numele de «Şcóla Română», avênd drept scop discutarea chestiunilor privitóre la nevoile şcóleĭ şi urmărind întemeerea uneĭ «Case a dotaţieĭ membrilor corpuluĭ didactic primar». In acest scop, cu începere de la 15 Aprilie a. c., cercul va face să apară şi o revistă cu numele de «Şcóla Română».

Mulţumirĭ.

Sub-semnatul, diriginte al şcóleĭ din comuna Gura Padini-Romanaţĭ, aduc cele maĭ viĭ mulţumirĭ următorilor elevĭ aĭ şcóleĭ Normale de Institutorĭ: Preda Marin, Nicolae Bădescu, Petru Cumpănicĭ, Dimitrie Ionescu, Ion Angelescu, Petre Demetrescu, Stelian Caracudovicĭ, Ţuculescu Ión, C. I. Dragomirescu, Const V. Popovicĭ, Ión D. Coraciu, Aurelian Sturdza, Smarand Brădesceanu, Nicolae Dinescu, Manliu Stăncescu, precum şi d-şórele Marie şi Natalie Brancoveanu din Bêrlad, pentru-că aŭ avut buna voinţă a donà bibliotecei şcóleĭ cărţĭ în valóre de 20 leĭ.

I. Călin.

* * *

Sub-semnatul, învĕţător diriginte al şcóleĭ din Gara-Titu, aduc viile mele mulţumirĭ d-luĭ Ştefan G. Ştefu, judele ocoluluĭ Titu, care a binevoit a donà Bibliotecei Şcóleĭ ce dirigez volumul întreg din revista «Albina» pe anul expirat 1900 — 1901.

Mihail Predescu
Inv. dirig. Gara Titu.

* * *

Aduc mulţumirĭ Preotuluĭ Radu Smarandescu, din comuna Vida-Cârtojanĭ, Vlaşca, care vĕḑênd că copiiĭ acesteĭ comunĭ cu etate de şcólă nu aŭ unde să-şĭ priméscă instrucţiune din causa localuluĭ, care e insuficient, pentru numĕrul copiilor ce frecuentéză cursul şcolar; ca părinte de copiĭ şi doritor a venì în ajutorul instrucţiuneĭ primare, a oferit în mod gratuit local de şcólă cu cancelarie, încăpĕtor şi higienic.

Stoica Popescu
Dirig. şcóleĭ.

* * *

In numele sătenilor şi micuţilor elevĭ, aduc în public respectósele mele mulţumirĭ d-luĭ Petre Hârcianu pentru buna-voinţă ce a avut de a donà un stânjen lemne pentru încălḑitul claseĭ şcóleĭ, etc.

Nicu D. Geamănu
Inv.-dir. Mătăsarĭ-Motru, Mehed.

Poşta Redacţieĭ.

D-luĭ I. N. Muscelénu, Viişóra Romanaţĭ.—Ne gândim la propunerea vóstră.

— Pr. Eftimie. — N'am găsit nicĭ o marcă în cartea poştală. Cartea o puteţĭ aveà direct de la tipografia Carol Göbl-Rasidescu.

— D-luĭ Dr. Valerian Negrescu.—Vĕ rugăm să trimiteţĭ. Căutaţĭ însă să fie scrise în limba poporuluĭ.

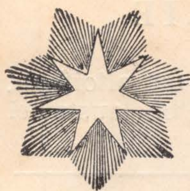
— D-luĭ I. Constantinescu, învĕţ. Ianca-Brăila. — Preţul 1 leŭ. La autor 112 Calea Văcărescĭ saŭ la Tipografia Carol Göbl-Rasidescu.

— D-luĭ L. S. Mătăsariu, Iaşĭ. — V'am achitat cu chitanţa 4.079 anul V. Mulţumim.

— Pr. Chiriac Georgescu, Maia-Ilfov. — Idem cu chitanţa 4.169 anul V. Mulţumim.

— D-luĭ Locotenent Constantinescu, Buzĕŭ. — Mulţumim atât d-luĭ Comandant cât şi d-v. S'aŭ trimis colecţiile încă de Joĭ.

STEAUA

Societatea *Steaua* are de scop a lucrà pentru întinderea învĕţăturei în popor, prin tipărirea şi rĕspândirea de scrierĭ şi publicaţiĭ morale, patriotice şi de folos practic, şi pentru împiedecarea, prin tóte mijlócele legiuite, a rĕspândireĭ de scrierĭ şi publicaţiĭ imorale, saŭ cu tendinţe contrariĭ statuluĭ şi ideiĭ naţionale române.

Cotisaţia este de cel puţin *doĭ leĭ* pe an, iar pentru învĕţătorĭ, preoţĭ ruralĭ şi sătenĭ, de cel puţin *un leŭ* pe an. Fie-care membru este îndatorat ca, în cel d'întâiŭ an după primirea sa, să facă a se primì în Societate cel puţin alţĭ doĭ membri noĭ.

Cererile de înscriere, însoţite de cotisaţia pe un an, se pot adresa d-luĭ *Petru Gârbovicénu,* strada Sf. Ecaterina, Bucurescĭ.

Comitetul. *Preşedinte,* **Ioan Kalinderu,** *membru al Academieĭ Române.— Vice-preşedinte,* **Sava Şomănescu,** *mare proprietar, fost senator.— Administrator şi casier delegat,* **Petru Gârboviceanu,** *deputat, director al Şc. Normale a Societăţiĭ pentru învĕţătura poporuluĭ român; — Secretar,* **Const. Banu,** *profesor secundar şi inspector şcolar —Membriĭ,* **Spiru C. Haret,** *Ministru, profesor Univers.;* **I. Dimitrescu Procop.,** *senator şi Primar al Capitaleĭ;* **M. Vlădescŭ,** *deputat, profesor universitar;* **Cristu S. Negoescu,** *profesor secundar;* **Dim. Cecropid,** *institutor, preşedinte al Societăţiĭ corpuluĭ didactic primar. — Censorĭ.* **Const. Alimăneşteanu,** *inginer de mine; Preotul econom* **Const. Ionescu,** *profesor secundar;* **Const. Alexandrescu,** *revisor şcolar*

Membriĭ înscrişĭ şi cotisaţiunĭ plătite (Urmare).

Aron Marin (Tulcea), 1 leŭ; Pop. Gh. (Tulcea), 2 leĭ; Poenaru Elena (Tulcea), 2 leĭ; Vertejianu H. Maria (Tulcea), 1 leŭ; Roşanu Sevasta (Tulcea), 2 leĭ; Muntenescu A. (Tulcea), 1 leŭ; Paraschiv M. (Tulcea), 1 leŭ; Negaceschi N. (Tulcea), 1 leŭ; Bonjug M. (Tulcea), 1 leŭ; Topor Radu (Tulcea), 1 leŭ; Ţarălungă G. (Tulcea), 1 leŭ; Petreanu P. N. (Tulcea), 1 leŭ; Petrescu Gh. (Tulcea), 1 leŭ; Bettunc Atanasiŭ (Tulcea), 2 leĭ; Popescu Vasile (Tulcea), 1 leŭ; Popescu Gh. (Tulcea), 1 leŭ; Panait Ignat (Tulcea), 1 leŭ; Caraman Cristea (Tulcea), 1 leŭ; Mitache M. (Tulcea), 1 leŭ; Puteanu C. (Tulcea), 1 leŭ; Stănescu Ilie (Tulcea), 1 leŭ; Miloş Pavel (Tulcea), 1 leŭ; Nicolescu H. (Tulcea), 2 leĭ; Nicolescu Elena (Tulcea); 2 leĭ; Popescu N. (Tulcea), 2 leĭ; Catana I. (Tulcea), 1 leŭ; Sterecopol Paraschiva (Tulcea), 1 leŭ; Mateescu Ion (Tulcea), 1 leŭ; Popescu Ión (Tulcea), 1 leŭ; Ludovich Elena (Tulcea), 1 leŭ; Popescu Elena (Tulcea), 1 leŭ; Demetrian Radu (Tulcea), 1 leŭ; Avram Andreĭ (Tulcea), 1 leŭ; Vişinescu Eugenia (Tulcea), 1 leŭ; Ivanof Irina (Tulcea), 1 leŭ; Boboc Dimitrie (Tulcea), 2 leĭ; Dedulescu Sevasta (Tulcea), 1 leŭ; Nicolescu H. Elena (Tulcea), 2 leĭ; Antonescu Lupu, prof. (Bucurescĭ), 10 leĭ; Comănescu Filimon (Gorj), 1 leŭ; Caragel D. Petre (Gorj), 1 leŭ; Boibu Gh. Gr. (Gorj), 1 leŭ; Apostolénu Ión, preot (Văleniĭ de Munte), 2 leĭ; Apostolénu I. Elena, învĕţ. (Văleniĭ de Munte), 2 leĭ; Brătianu Vintilă (Bucurescĭ), 20 leĭ; Dospinescu D. G., preot (Berescĭĭ-Bacăŭ), 2 leĭ; Alexandru Ştefulescu, inst. (Tîrgu-Jiŭ), 2 leĭ; N. Popovicĭ-Lupa, profesor (Bucurescĭ), 6 leĭ; Mărăcineanu Z., învĕţ. (Bila-Căminésca), 1 leŭ; Constantinescu I., verificator (Bila-Căminésca), 1 leŭ; Languris D. administrator (Bila-Căminésca), 1 leŭ; Silvénu C., preot (Manolésa), 1 leŭ.

Numĕrul membrilor înscrişĭ cu începerea anuluĭ al II (1902) al societăţiĭ, e de 500; iar numĕrul banilor încasaţĭ de la aceştia şi de la vechiĭ membriĭ, e de 970 leĭ şi 70 banĭ.

(Va urma în No. viitor).

Inst. de Arte Grafice Carol Göbl, S-sor I. St. Rasidescu, Str. Dómneĭ, 16.— Bucurescĭ.